ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

Ομιλία της Υπουργού Παιδείας Αθλητισμού και Νεολαίας
Δρος Αθηνάς Μιχαηλίδου
για την Εθνική Επέτειο της 28ης Οκτωβρίου του 1940 στο
Παγκύπριο Γυμνάσιο, 27 Οκτωβρίου 2026, 1100 π.μ.

Πριν από περίπου σαράντα χρόνια, σε αυτό ακριβώς το σχολείο, ήμουν κι εγώ στη θέση σας. Καθόμουν στα ίδια θρανία, περπατούσα στους ίδιους διαδρόμους, μοιραζόμουν με τους συμμαθητές και τις συμμαθήτριές μου όνειρα, αγωνίες, φιλοδοξίες. Προσπαθούσα, όπως κι εσείς σήμερα, να ανακαλύψω τον κόσμο, να φανταστώ το μέλλον μου.

Ομολογώ πως, σήμερα, η συγκίνηση είναι ιδιαίτερη. Επιστρέφω σε έναν χώρο που αποτελεί κομμάτι της δικής μου ιστορίας. Σε έναν χώρο όπου, μαζί με τις γνώσεις, απέκτησα εμπειρίες, διαμόρφωσα απόψεις, έμαθα να σκέφτομαι, να αμφισβητώ, να προσπαθώ.

Όπως εσείς σήμερα.
Εσείς είστε οι άνθρωποι που αύριο θα λαμβάνετε αποφάσεις, που θα δημιουργείτε το νέο, που θα διαμορφώσετε την κοινωνία.

Αυτή η σκέψη αποκτά ιδιαίτερο νόημα σήμερα, καθώς τιμούμε την επέτειο της 28ης Οκτωβρίου 1940. Γιατί αυτό που μας διδάσκει η ιστορική επέτειος είναι ότι η Ιστορία γράφεται από ανθρώπους που στάθηκαν γενναία μπροστά στις προκλήσεις, που ήταν ενεργά παρόντες στην εποχή τους.

Το μήνυμα του 1940 είναι διαχρονικό και μαζί επίκαιρο. Μας ωθεί να αναλογιστούμε ποιο είναι το δικό μας χρέος απέναντι στη χώρα μας και τις επόμενες γενιές.

Αγαπητές μαθήτριες και αγαπητοί μαθητές, Αγαπητές και αγαπητοί εκπαιδευτικοί,
Η 28η Οκτωβρίου 1940 είναι μια ξεχωριστή ημέρα στην ιστορία του Ελληνισμού. Είναι η ημέρα που ένας λαός, ύψωσε το ανάστημά του απέναντι σε έναν πολύ ισχυρότερο αντίπαλο και δήλωσε ένα ηχηρό «ΟΧΙ» στην υποταγή. Μια εθνική τοποθέτηση που έγινε διαχρονικό σύμβολο θάρρους και αγώνα για την ελευθερία.

Με αισθήματα εθνικής υπερηφάνειας τιμούμε για άλλη μία χρονιά το ηρωικό «ΟΧΙ» που σηματοδότησε την είσοδο της Ελλάδας στον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο και μετουσιώθηκε σε έναν από τους λαμπρότερους σταθμούς της ιστορίας μας.

Το Έπος του '40 καταγράφηκε στην παγκόσμια συνείδηση ως η κορυφαία πράξη αντίστασης του ελληνικού λαού απέναντι στον ολοκληρωτισμό και την υποδούλωση. Αναδείχθηκε σε έναν διαχρονικό φάρο, ο οποίος φώτισε τις πανανθρώπινες αξίες της ελευθερίας, της δημοκρατίας και της δικαιοσύνης, οι οποίες καθόρισαν την πορεία του ελληνισμού ανά τους αιώνες.

Οι Έλληνες του 1940 απέδειξαν ότι η δύναμη ενός λαού μετριέται με την πίστη στις αξίες, την ενότητα και την αποφασιστικότητά του να υπερασπιστεί όσα θεωρεί πολύτιμα. Η Ελλάδα πέτυχε την πρώτη συμμαχική νίκη κατά του Άξονα, επηρεάζοντας καθοριστικά την πορεία ολόκληρου του πολέμου αλλά και τον ρου της παγκόσμιας ιστορίας. Οι Έλληνες έγιναν το σύμβολο που ενέπνευσε άλλους λαούς να υπερασπιστούν την ελευθερία τους και να οικοδομήσουν ένα κόσμο βασισμένο στον σεβασμό της ειρήνης και των θεμελιωδών, ανθρώπινων δικαιωμάτων.

Σε αυτό το προσκλητήριο, η Κύπρος δήλωσε περήφανα παρούσα. Με αμέριστη υλική συμπαράσταση και τη θυσία χιλιάδων εθελοντών μας στην πρώτη γραμμή, ο κυπριακός ελληνισμός επιβεβαίωσε την πίστη του στα ιδανικά αυτά και σφράγισε τους ακατάλυτους δεσμούς του με τον εθνικό κορμό.

Νέοι και νέες μας,
Σε ένα κόσμο που αλλάζει γρήγορα, με νέες δυνατότητες αλλά και μεγάλες προκλήσεις, το Έπος του 1940 παραμένει σταθερή πυξίδα και εθνική υπενθύμιση. Ότι η ελευθερία και η δημοκρατία δεν είναι δεδομένες. Απαιτούν επαγρύπνηση και ομοψυχία. Η γνώση της ιστορίας αποτελεί αναγκαίο και στέρεο υπόβαθρο. Ενδυναμώνει τις αξίες και την κριτική σκέψη. Είναι μια συλλογική ώθηση στη διεκδίκηση των δικαίων του κυπριακού ελληνισμού και την πρόοδο της πατρίδας μας. Γι' αυτή την πορεία, η Παιδεία που οικοδομούμε οφείλει να κοιτάζει ταυτόχρονα την ιστορία μας και το μέλλον σας. Να λειτουργεί ως ο πιο πιστός σας σύμμαχος και ο ισχυρότερος μοχλό εθνικής θωράκισης. Σε αυτή την Παιδεία εργαζόμαστε. Θέλουμε τα σχολεία και τα πανεπιστήμιά μας να ξεπερνούν την απλή αναπαραγωγή γνώσεων και να μετατρέπονται σε ζωντανά εργαστήρια δημοκρατίας, ήθους και ελεύθερης συνείδησης. Να λειτουργούν ως περιβάλλοντα κριτικής σκέψης και έρευνας, δημιουργικής αμφισβήτησης, συνεργασίας και ανάπτυξης πρωτοβουλίας.

Για αυτή την Παιδεία εργαζόμαστε. Για σχολεία και πανεπιστήμια που έχουν το εκπαιδευτικό πλαίσιο και τα εργαλεία, να διαμορφώνουν ενεργούς πολίτες, με ικανότητα και δυναμικές για να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις και να κτίζουν το μέλλον.

Καθώς τιμούμε τους ήρωες του ’40, στρέφουμε το βλέμμα με εμπιστοσύνη σε εσάς, τις νέες και τους νέους μας. Εσείς είστε οι θεματοφύλακες της δικής τους βαριάς κληρονομιάς. Σε μια πατρίδα που συνεχίζει να υπομένει τα δεινά της τουρκικής κατοχής, το χρέος μας προς τη γενιά εκείνη μεταφράζεται σε καθημερινό αγώνα. Με σύμμαχο την Παιδεία, το δικό σας διεκδικητικό πνεύμα και την ενότητα, συνεχίζουμε να αγωνιζόμαστε ανυποχώρητα για τον τερματισμό της αδικίας, την απελευθέρωση και την επανένωση της Κύπρου μας. Για ένα μέλλον διαρκούς ειρήνης, ασφάλειας και δικαιοσύνης για όλους.

Αγαπητά μου παιδιά, κλείνω την ομιλία μου με μια σκέψη για σας. Μια παρακίνηση. Μην περιμένετε να σας δοθεί η ευκαιρία να αλλάξετε τον κόσμο. Αρχίστε από σήμερα να τον αλλάζετε. Με τη γνώση. Με την σκέψη σας. Με την δημιουργικότητα σας.
Σε αυτή την επέτειο του ιστορικού ΟΧΙ, δώστε δύναμη στο κάθε ΝΑΙ που μπορεί να αναδείξει τις αξίες και τα όνειρα σας.

Σας ευχαριστώ.